

B8-0319/2016

2.3.2016

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl padėties Eritrėjoje
(2016/2568(RSP))

**Victor Boştinaru, Linda McAvan, Norbert Neuser, Elena Valenciano,
Ana Gomes, Maria Arena, Marita Ulvskog, Marlene Mizzi, Doru-
Claudian Frunzuliță, Enrique Guerrero Salom, Pier Antonio Panzeri,
Richard Howitt**
S&D frakcijos vardu

**Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Eritrėjoje
(2016/2568(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Eritrėjos, įskaitant 2011 m. rugsėjo 15 d. rezoliuciją dėl Eritrėjos. Dawito Isaako atvejis¹,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. vasario 3 d. patvirtintą Eritrėjai skirtą nacionalinę orientacinę programą, finansuojamą 11-ojo Europos plėtros fondo lėšomis;
 - atsižvelgdamas į 2015 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento Vystymosi komiteto A patikros darbo grupės išvadas,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. rugsėjo 18 d. Europos išorės veikslių tarnybos (EIVT) atstovo spaudai pareiškimą dėl politinių kalinių Eritrėjoje,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. EIVT pranešimą dėl Eritrėjos ir Europos Sąjungos partnerystės,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. birželio 8 d. JT Žmogaus teisių padėties Eritrėjoje tyrimo komisijos pranešimą spaudai,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. birželio mėn. Jungtinių Tautų lyčių lygybės ir moterų įgalinimo padalinio pateiktą šaliai skirtą ataskaitą dėl Eritrėjos valstybės vyriausybės,
 - atsižvelgdamas į Konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės darbo organizacijos konvenciją Nr. 29 dėl priverstinio darbo, konvenciją Nr. 105 dėl priverstinio darbo panaikinimo ir konvenciją Nr. 87 dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo,
 - atsižvelgdamas į persvarstytą Kotonu susitarimą,
 - atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Eritrėjos civiliai gyventojai yra savavališkai sulaikomi ar suimami neapibrėžtam laikotarpiui dėl įvairių nepateisinamų priežasčių, įskaitant vyriausybės kritiką ar priešinimąsi jai, žurnalistinę veiklą, neoficialios religijos praktikavimą, privalomos karinės tarnybos vengimą ar dezertyravimą, bendradarbiavimą su užsienio subjektais, bandymą pabėgti iš šalies ar turėti iš šalies pabėgusį giminaitį, arba

¹ OL C 51E, 2013 2 22, p. 146.

nepateikus aiškaus pagrindimo; kadangi sulaikytiesiems atsisakoma teikti medicininės priežiūros paslaugas, kadangi vaikai sulaikomi ir kalinami tokiomis pačiomis nežmoniškomis sąlygomis kaip ir suaugusieji; kadangi sulaikytas moteris dažnai prižiūri apsaugos pareigūnai vyrai ir dėl to didėja seksualinio smurto ir smurto dėl lyties pavojus;

- B. kadangi nuo 1998–2000 m. karo su Etiopija Eritrėjoje galioja nepaprastosios padėties režimas; kadangi nėra jokios galimybės reikšti nepritarimą ar skirtingą nuomonę, nes politinė opozicija Eritrėjoje uždrausta; kadangi už teiravimąsi apie dingusius asmenis ar vyriausybės politikos aptarimą asmuo bus laikomas išdaviku ir griežtai nubaustas; kadangi nuo 1993 m. šalyje nebuvo surengta jokių nacionalinių rinkimų; kadangi 2009 m. regioniniai rinkimai dar turi būti surengti; kadangi net prieš Nacionalinės Asamblėjos paleidimą 2002 m. įstatymai buvo priimami vyriausybės nutarimais;
- C. kadangi dėl baimės ir priespaudos labai daug gyventojų bėga iš Eritrėjos (kas mėnesį pabėga 5 000 žmonių) ir jie sudaro trečią pagal dydį į Europą plūstančių pabėgėlių grupę; nusikalstamos grupuotės Eritrėjoje ir jos kaimyninėse šalyse dažnai su pabėgėliais blogai elgiasi, juos grobia ir išnaudoja; kadangi nuo 2012 m. iki 2015 m. vidurio prieglobsčio Europoje prašiusių eritrėjiečių buvo beveik du kartus daugiau nei sirų; kadangi 2014 m. spalio mėn. atitinkamai Sudane ir Etiopijoje buvo per 100 000 eritrėjiečių pabėgėlių; kadangi, anot JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro, iš šalies pabėgo 400 00 arba 9 proc. visų gyventojų;
- D. kadangi 2001 m. rugsėjo mėn. 11 garsių politikų ir 10 nepriklausomų žurnalistų, pranešusių apie politikų kritiką vyriausybės atžvilgiu, įskaitant Švedijos pilietybę turintį eritrėjietį Dawitą Isaaką, buvo įkalinti nepateikus kaltinimų, nes surengus sąžiningo teismo proceso ir neleidus susitikti su advokatu ir, nepaisant pakartotinių tarptautinės bendruomenės raginimų, tebėra kalinami ar mirė kalėjime; kadangi Eritrėjoje nėra spaudos laisvės, nes nepriklausoma žiniasklaida šalyje uždrausta ir pagal organizacijos „Reporteriai be sienų“ nustatytą pasaulinį spaudos laisvės indeksą Eritrėja aštuonerius metus iš eilės užima paskutinę vietą tarp 170–180 įvertintų šalių; kadangi šiuo metu ne mažiau kaip 16 žurnalistų laikomi įkalinti ir dešimtys žurnalistų dėl saugumo pabėgo į užsienį; kadangi JT Žmogaus teisių padėties Eritrėjoje tyrimo komisija nesėkmingai ragino išlaisvinti sulaikytuosius, įskaitant žurnalistus;
- E. kadangi vykdomoji valdžia kontroliuoja teismus ir kariuomenės vadovai, saugumo pareigūnai ir tyrėjai, regis, faktiškai atlieka teismo pareigūnų vaidmenį; kadangi teismo procesai ir nuosprendžiai retai viešinami ir dauguma nuosprendžių priimami remiantis tik tyrimo ataskaitomis ir pareiškimais, išgautais kankinant; kadangi kai kuriems kaltinamiesiems nepranešama apie jų bylas ar paskirtos bausmės trukmę; kadangi vyriausybė dažnai kišasi į teisingumo sistemos veiklą; kadangi kaltinamieji negali naudotis atsakovo advokato paslaugomis;
- F. kadangi karo tarnyba yra privaloma visiems 18–50 m. eritrėjiečiams ir galimybės atsisakyti karinės prievolės nėra; kadangi 18 mėn. tarnybos kariuomenėje laikotarpio dažnai nepaisoma ir dauguma eritrėjiečių tarnauja neapibrėžtą laikotarpį; kadangi daugelis šauktinių dirba priverstinį darbą ir atlieka civilinės tarnybos prievoles; kadangi šauktiniams mokama ne daugiau kaip 30 USD per mėnesį, o tos sumos nepakanka, kad jie galėtų aprūpinti savo šeimas; kadangi šauktiniai negali ieškoti oficialaus darbo ar

stoti į universitetą;

- G. kadangi Eritrėjoje nėra tinkamos viešosios srities, kurioje pilietinės visuomenės organizacijoms būtų laisvai leidžiama vykdyti veiklą; kadangi pastangos surengti taikingas demonstracijas baigiasi sulaikymu, įkalinimu ir net neteisimine egzekucija; kadangi nepriklausomos profesinės sąjungos yra uždraustos; kadangi neįstojus į valdančiąją partiją nėra galimybės nei dalyvauti viešųjų reikalų tvarkyme, nei apsaugoti darbo sąlygų; kadangi žmogaus teisių grupėms neleidžiama atvykti į šalį, o Eritrėjos vyriausybės savarankiškumo politika labai ribojamos tarptautinės humanitarinės pagalbos galimybės;
- H. kadangi eritrėjiečiams neleidžiama išvykti iš šalies be vyriausybės leidimo, grindžiamo savavališkai išduodama išvykimo viza; kadangi judėjimas į pasienio zonas ribojamas ir Eritrėjos vyriausybė taiko „ugnies siekiant nušauti“ politiką; kadangi užsienyje gyvenantys eritrėjiečiai priversti mokėti šalies atkūrimo ir atstatymo mokesť, šnekamojoje kalboje vadinamą „diasporos mokesčiu“, sudarantį 2 proc. jų uždirbamų pajamų;
- I. kadangi Europos valstybės dažniausiai atmeta eritrėjiečių prieglobsčio prašymus;
- J. kadangi JT specialiajai pranešėjai Sheilai Keetharut neleista įvažiuoti į šalį, nepaisant to, kad pranešimuose Jungtinėms Tautoms ji pateikė daug susirūpinimą keliančių klausimų ir įvairių rekomendacijų; kadangi 2008 m. užsienio korespondentai buvo išvaryti iš šalies;
- K. kadangi išimtinė žemės ir gamtos išteklių nuosavybės teisė priklauso Eritrėjos vyriausybei; kadangi vyriausybė naudojami šia teise kaip skatinimo ir baudimo sistema; kadangi kariuomenės ir partijos pareigūnai užgrobė žemę, nekilnojamąjį turtą ir verslą savo pačių naudai; kadangi moterims dažniau atsisakoma suteikti galimybę naudotis žeme, nes mažiau tikėtina, kad jos atliks karo tarnybą;
- L. kadangi homoseksualų veikla yra uždrausta Eritrėjoje ir vyriausybė atsisako įgyvendinti kovos su diskriminacija teisės aktus, kuriais siekiama apsaugoti lesbietes, gėjus, biseksualius ir translyčius asmenis;
- M. kadangi Europos Sąjunga nusprendė atnaujinti paramos vystymuisi teikimą Eritrėjai, pirmiausia įgyvendinant 200 mln. EUR vertės Eritrėjai skirtą nacionalinę orientacinę programą (NOP), pateiktą 2015 m. spalio 26 d.;
- N. kadangi dėl Eritrėjos režimo vykdomų žmogaus teisių pažeidimų masto ir šiurkštumo, daugybės ženklų, bylojančių apie tai, kad piliečių gerovė režimui mažai rūpi, dėl to, kad šis režimas yra nepatikimas kaip vystomojo bendradarbiavimo partneris, dėl plintančios korupcijos ir faktiškai visiškai neskaidraus šalies viešųjų lėšų valdymo bei migracijos valdymui skirtų Europos plėtros fondo (EPF) lėšų pasisavinimo pavojaus 2015 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamentas paragino EPF komitetą nepatvirtinti NOP projekto, kol bus surengtos tolesnės diskusijos;
- O. kadangi Komisija EP pozicijos nepaisė ir neinformavo apie ją EPF komiteto, patvirtinusio NOP, kuri pradėjo galioti 2016 m. vasario 3 d.;

1. ragina Eritrėjos vyriausybę baigti opozicijos atstovų ir nekaltų civilių gyventojų sulaikymą; ragina užtikrinti teisingą kaltinamųjų bylų nagrinėjimą ir panaikinti kankinimą bei kitokį žeminantį elgesį, pvz., maisto, vandens ir medicininės priežiūros ribojimą; primena Eritrėjos vyriausybei apie jos prievolę deramai stropiai iširti neteisminės egzekucijos atvejus;
2. smerkia tai, kad atnaujintas svarbios ES pagalbos teikimas Eritrėjai ir ypač tai, kad patvirtinta Eritrėjai skirta 200 mln. EUR vertės NOP; ragina Komisiją peržiūrėti su Europos Parlamentu sudarytus susitarimus dėl tikrinimo ir nuodugnai apsvarstyti Europos Parlamentui susirūpinimą keliančius klausimus ir jo pateiktus pasiūlymus bei užtikrinti, kad apie juos būtų pranešta EPF komitetui;
3. apgailestauja, kad į 2015 m. lapkričio 11 d. jo pateiktus susirūpinimą keliančius klausimus nebuvo atsižvelgta, ir prašo Komisijos užtikrinti visapusišką NOP įgyvendinimo stebėseną ir visais šio proceso etapais nuolat informuoti EP;
4. ragina Eritrėjos vyriausybę pradėti įgyvendinti neatidėliotinas reformas, pvz., panaikinti vienpartinę sistemą ir atnaujinti Nacionalinės Asamblėjos veiklą ir rinkimus; ragina Eritrėjos vyriausybę atsižvelgti į tarptautinės bendruomenės raginimus ir išlaisvinti nepagrįstai kalinamus asmenis;
5. ragina įsteigti Eritrėjoje tris atskiras ir aiškiai apibrėžtas valdžios institucijas, kuriose dirbtų sąžiningai ir skaidriai renkami kvalifikuoti teisėjai;
6. primena Eritrėjos vyriausybei, kad teisė išvykti iš savo šalies yra įtvirtinta tarptautinėje žmogaus teisių teisėje; ragina vyriausybę leisti naudotis judėjimo laisve ir liautis rinkus iš užsienyje gyvenančių eritrėjiečių vadinamąjį diasporos mokestį;
7. ragina Eritrėjos vyriausybę paisyti karo tarnybos statute nustatytos tarnybos trukmės, liautis naudojusi savo piliečius kaip priverstinio darbo jėgą, daugiau neleisti užsienio įmonėms už mokestį naudotis tokiais šauktiniais, suteikti galimybę atsisakyti karinės prievolės ir užtikrinti šauktinių apsaugą;
8. primena Eritrėjai apie jos įsipareigojimus pagal TDP konvencijas, ypač susijusius su pilietinės visuomenės organizacijų ir profesinių sąjungų teise jungtis į organizacijas, rengti taikias demonstracijas, dalyvauti tvarkant viešuosius reikalus ir rengti kampanijas už geresnes darbuotojų teises; ragina Eritrėjos vyriausybę panaikinti politiką, pagal kurią draudžiamos NVO, savo banko sąskaitose turinčios mažiau nei 2 mln. USD;
9. reikalauja, kad ES valstybės narės laikytųsi negrąžinimo principo, ir primena joms, kad grąžinami prieglobsčio prašytojai greičiausiai bus savavališkai sulaikomi ir kankinami dėl bandymų pabėgti iš šalies;
10. smerkia Eritrėjos vyriausybę už savavališko pilietybės panaikinimo politiką ir reikalauja, kad su visais Eritrėjos piliečiais būtų elgiamasi sąžiningai laikantis principo, kad visi yra lygūs prieš įstatymą;
11. ragina Eritrėjos vyriausybę laikytis įsipareigojimų pagal JT ir kitus tarptautinius susitarimus, kurių šalis Eritrėja yra, įskaitant įsipareigojimus pagal Konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą; šiuo atžvilgiu

ragina užtikrinti didesnę skaidrumą ir bendradarbiavimą su JT inspektoriais ir tarptautiniais stebėtojais, kad jie galėtų tikslingai ir be jokių trukdžių atlikti įkalinimo įstaigų inspekciją laikantis konvencijos reikalavimų;

12. smerkia Eritrėjos vyriausybę už monopolinę teisę į žemę ir išteklius ir reikalauja, kad vyriausybė liautųsi naudojusi išteklius kaip būdą kontroliuoti gyventojų veiksmus;
13. smerkia Eritrėjos vyriausybę už atsisakymą užtikrinti lesbiečių, gėjų, biseksualių ir translyčių asmenų teisių apsaugą;
14. apgailestauja, kad moterims, ypač moterims šauktinėms ir kalinėms, kyla didesnis seksualinio ir šeiminio smurto pavojus; smerkia nesantuokinio gyvenimo praktiką karinėse stovyklose ir politiką, pagal kurią galimybė naudotis žeme suteikiama asmenims, atlikusiems karo tarnybą, nes dėl to moterys atsiduria neproporcingai blogesnėje padėtyje;
15. smerkia netiesioginį užsienio įmonių dalyvavimą ir bendrininkavimą naudojant priverstinį darbą Eritrėjoje ir reikalauja geresnės atskaitomybės už jų vykdomą veiklą Eritrėjoje ir geresnio šios veiklos vertinimo, laikantis privalomo išsamaus patikrinimo reikalavimo ir įgyvendinant informacijos teikimo iniciatyvas;
16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, AKR ir ES ministrų tarybai, AKR ir ES jungtinei parlamentinei asamblėjai, Jungtinių Tautų ir Afrikos Sąjungos generaliniams sekretoriams ir Eritrėjos vyriausybei ir parlamentui.